

PRAVILNIK

O UTVRĐIVANJU PROGRAMA ZA PRAVOVREMENU NAJAVU AKCIDENTA

("Sl. glasnik RS", br. 70/2011)

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuje se Program za pravovremenu najavu akcidenta, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 2

Sprovođenjem Programa iz člana 1. ovog pravilnika uspostavlja se sistem pravovremene najave akcidenta koji obezbeđuje neprekidno merenje jačine ambijentalne ekvivalentne doze.

Član 3

Ovaj pravilnik, po dobijanju saglasnosti Vlade, objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije" i stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

PROGRAM ZA PRAVOVREMENU NAJAVU AKCIDENTA

1. Uvod

Programom za pravovremenu najavu akcidenta (u daljem tekstu: Program) uspostavlja se sistem pravovremene najave akcidenta koji obezbeđuje neprekidno merenje jačine ambijentalnog ekvivalenta doze gama zračenja u vazduhu. Sistem pravovremene najave akcidenta se uspostavlja radi pravovremenog otkrivanja akcidenta koji ugrožava ili može ugroziti teritoriju Republike Srbije.

Program za pravovremenu najavu akcidenta definiše mesta i način merenja jačine ambijentalnog ekvivalenta doze gama zračenja u vazduhu i način izveštavanja o izvršenim merenjima.

Nadzor nad sistemom pravovremene najave akcidenta ima Agencija za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije (u daljem tekstu: Agencija).

2. Mesta i način merenja

Merenje jačine ambijentalnog ekvivalenta doze gama zračenja radi pravovremene najave akcidenta vrši se u sledećim mestima na teritoriji Republike Srbije: Beograd, Kladovo, Beograd - Vinča, Palić, Novi Sad, Zlatibor, Niš, Vranje i Kosovska Mitrovica.

Sistem pravovremene najave radijacionog akcidenta može se po potrebi proširiti.

Jačina ambijentalne doze gama zračenja meri se svakodnevno, neprekidno u toku 24 h, na visini od 1 m iznad nekultivisane travnate površine.

Uređaji koji služe za merenja moraju ispunjavati propisane metrološke uslove.

Sistem pravovremene najave radijacionog akcidenta sadrži sledeće:

- 1) instrumente za kontinualno merenje jačine ambijentalne ekvivalentne doze u opsegu od 50 nSv/h do 0.1 Sv/h, koji moraju biti sposobni za slanje podataka u realnom vremenu i moraju posedovati internu memoriju koja može memorisati podatke o merenjima u roku od 5 dana;
- 2) opremu za transfer podataka od mernog mesta do centra za prikupljanje podataka;
- 3) centralni računar za prikupljanje podataka;
- 4) sistem za alarmiranje.

Centralni računar za prikupljanje podataka se nalazi u Agenciji.

3. Izveštavanje

Rezultati merenja jačine ambijentalnog ekvivalenta doze gama zračenja u vazduhu se beleže svakih 30 minuta. Centralni računar svakih 30 minuta preuzima podatke sa svih mernih stanica i unosi ih u bazu podataka. Jedinica kojom se u sistemu pravovremene najave akcidenta izražava jačina ambijentalnog ekvivalenta doze je nSv/h.

Dnevni izveštaj sadrži izmerene polusatne vrednosti jačine ambijentalnog ekvivalenta doze, minimalnu dnevnu vrednost, maksimalnu dnevnu vrednost i prosečnu dnevnu vrednost jačine ambijentalnog ekvivalenta doze.

Mesečni izveštaj sadrži izmerene minimalne i maksimalne dnevne vrednosti i srednju dnevnu vrednost, izmerenu minimalnu i maksimalnu i srednju mesečnu vrednost jačine ambijentalnog ekvivalenta doze gama zračenja u vazduhu.

Godišnji izveštaj sadrži koordinate i kratak opis lokacija na kojima se vrše merenja, osnovne karakteristike uređaja kojima se vrše merenja u okviru sistema pravovremene najave akcidenta, tabelarni i grafički prikaz minimalnih i maksimalnih izmerenih mesečnih vrednosti i srednje mesečne vrednosti jačine ambijentalnog ekvivalenta doze gama zračenja u vazduhu i komentar o rezultatima merenja.

Dnevni i mesečni izveštaji se čuvaju u elektronskom obliku, a godišnji izveštaj se čuva u elektronskom i štampanom obliku.

U slučaju povećanja vrednosti jačine ambijentalnog ekvivalenta doze iznad 50% od prosečnih srednjih vrednosti za datu lokaciju, Agencija preduzima mere za ispitivanje uzroka povećanja izmerene vrednosti i odlučuje o daljem postupku.